

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Члан 1.

У Закону о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19 и 153/20), у члану 10а став 2. после речи: „из члана 9. став 1. овог закона” додају се запета и речи: „промет добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима”.

Члан 2.

У члану 14. додаје се став 5, који гласи:

„Изузетно од става 1. тачка 4) овог члана, код промета електричне енергије на који се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, промет електричне енергије настаје даном издавања рачуна.”.

Члан 3.

У члану 15. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, услуга преузимања електричне енергије у енергетски систем на коју се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, сматра се пруженом даном издавања рачуна.”.

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

У досадашњем ставу 4, који постаје став 5, речи: „става 3.” замењују се речима: „става 4.”.

Члан 4.

У члану 17. после става 6. додају се нови ст. 7. и 8, који гласе:

„Тржишном вредношћу из ст. 5. и 6. овог члана, а у смислу овог закона, сматра се укупни износ који би купац добара, односно прималац услуга платио у тренутку промета добара, односно услуга независном добављачу за промет у Републици.

Ако се за конкретна добра, односно услуге не може утврдити тржишна вредност, тржишна вредност утврђује се за слична добра или услуге, а ако се тржишна вредност не може утврдити ни за слична добра, односно услуге, тржишном вредношћу сматра се:

1) за промет добара, износ који није нижи од набавне цене тих или сличних добара, а ако је та цена непозната, укупан износ утврђених трошкова у тренутку испоруке;

2) за промет услуга, износ који није нижи од укупног износа утврђених трошкова пружања услуге које сноси порески обвезник.”.

Досадашњи став 7. постаје став 9.

Члан 5.

После члана 17. додају се чл. 17а, 17б и 17в, који гласе:

„Члан 17а

Основица за промет добара, односно услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер је накнада плаћена за вишенаменски вредносни ваучер, а ако нема информација о тој накнади, основица је новчана вредност наведена на самом вишенаменском вредносном ваучеру или у повезаној документацији, без ПДВ који се односи на испоручена добра, односно пружене услуге.

Члан 17б

Код промета добара, односно услуга између лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона, уз накнаду која је нижа од тржишне вредности, код којег стицалац нема право на одбитак претходног пореза у потпуности, основицом се сматра тржишна вредност тих добара, односно услуга, без ПДВ.

Повезаним лицима у смислу овог закона сматрају се повезана лица у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица, лица код којих постоје породичне или друге личне везе, управљачке, власничке, чланске, финансијске или правне везе, укључујући однос између послодавца и запосленог, односно чланова породичног домаћинства запосленог одређеног сходно члану 56а став 6. овог закона.

Члан 17в

Основица за промет електричне енергије који врши обвезник ПДВ снабдевач купцу произвођачу електричне енергије из обновљивих извора енергије је износ накнаде за утрошену електричну енергију утврђен у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, без ПДВ.”.

Члан 6.

У члану 28. после става 4. додају се нови ст. 5. и 6, који гласе:

„Рачуном из става 2. тачка 1) овог члана сматра се електронска фактура која је прихваћена, односно за коју се сматра да је прихваћена у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање.

Ако је електронска фактура из става 5. овог члана прихваћена најкасније до истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је настала пореска обавеза у складу са овим законом, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза најраније за порески период у којем је пореска обавеза настала, независно од тога да ли је електронска фактура издата на дан настанка пореске обавезе или после тог дана.”.

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 7. и 8.

Члан 7.

У члану 51а став 1. реч: „писмено” замењује се речима: „у електронском облику”, а реч: „надлежни” брише се.

У ставу 2. речи: „надлежном пореском органу” замењују се речима: „пореском органу у електронском облику”.

Члан 8.

У члану 56а став 2. тачка 1) после речи: „у својини” додају се запета и речи: „заједничкој својини”.

У ставу 4. после речи: „у својини” додају се запета и речи: „заједничкој својини”.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2023. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• Проблеми које овај закон треба да реши, односно циљеви који се овим законом постижу

Основни разлози за доношење овог закона, проблеми које би овај закон требало да реши, односно циљеви који се овим законом постижу су усаглашавање са другим законима Републике Србије у контексту обезбеђивања несметане примене закона којим се уређује порез на додату вредност (у даљем тексту: ЗПДВ), усаглашавање са прописима Европске уније који уређују област опорезивања потрошње ПДВ, пре свега са Директивом Савета 2006/112/ЕЗ о заједничком систему пореза на додату вредност (у даљем тексту: прописи ЕУ), поспешивање привредне активности, као и унапређење пословног амбијента одређених учесника на тржишту Републике Србије.

У циљу усаглашавања са Законом о електронском фактурисању („Службени гласник Републике Србије”, бр. 44/21 и 129/21 – у даљем тексту: ЗЕФ) у смислу обезбеђивања несметане примене ЗПДВ по питању права на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – примаоца електронске фактуре и, истовремено, задржавања усклађености са чланом 167. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ, предлаже се да у случају када је рачун (електронска фактура), на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза, издат најкасније до истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је настала пореска обавеза (обавеза обрачунавања ПДВ) у складу са ЗПДВ, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза најраније за порески период у којем је пореска обавеза настала. Примера ради, ако је промет услуга извршен дана 31. јануара 2023. године, а електронска фактура издата дана 3. фебруара 2023. године, обвезник ПДВ за којег је порески период календарски месец, што значи да је тај обвезник ПДВ дужан да поднесе пореску пријаву за порески период јануар 2023. године најкасније 15. фебруара 2023. године, могао би најраније да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период јануар 2023. године, независно од тога што је електронска фактура издата у следећем пореском периоду. Такође, предлаже се да се рачуном на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза сматра електронска фактура која је прихваћена, односно за коју се сматра да је прихваћена у складу са ЗЕФ, што има за циљ отклањање евентуалних недоумица у вези са правом на одбитак претходног пореза на основу тих рачуна – електронских фактура.

Поред тога, предлаже се да се услов за остваривање права на рефундацију ПДВ купца првог стана, који се односи на својину, односно сусвојину купца првог стана на стану у Републици Србији у периоду од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан, у смислу да у овом периоду није имао својину, односно сусвојину на стану, усклади са Законом о поступку уписа у катастар непокретности и водова

(„Службени гласник РС”, бр. 41/18, 95/18, 31/19 и 15/20) тако што би се овај услов односио и на заједничку својину.

Најзначајнија решења предложена у циљу даљег усаглашавања са прописима ЕУ односе се на прописивање посебне пореске основице за промет добара и услуга који се врши између лица која се сматрају повезаним лицима (код којег стицалац нема право на одбитак претходног пореза у потпуности), пореске основице за промет добара и услуга који се врши у замену за вишенаменски вредносни ваучер и дефинисање тржишне вредности добара и услуга у контексту одређивања пореске основице.

Наиме, основицу за промет добара и услуга који се врши уз накнаду чини укупан износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица (укључујући субвенције), у коју није укључен ПДВ.

Код промета између лица која се сматрају повезаним лицима догађа се да се накнада определи у износу нижем од тржишне вредности добра или услуге чији се промет врши. Наведено поступање нема ефекат по основу ПДВ ако стицалац има право да обрачунати ПДВ у потпуности одбије као претходни порез. Међутим, ако стицалац нема право да обрачунати ПДВ у потпуности одбије као претходни порез, тада долази до неоправданог умањења прихода по основу ПДВ, с обзиром на то да је ПДВ обрачунат на основицу која није опредељена у складу са тржишним условима. Примера ради, ако малопродајна цена телевизора износи 60.000 динара (основица - 50.000 и ПДВ - 10.000), а обвезник ПДВ – малопродавац прода тај телевизор запосленом по цени од 48.000 динара (основица - 40.000 и ПДВ - 8.000), у том случају долази до умањења основице и обрачунатог ПДВ, а самим тим и до умањења прихода по основу ПДВ у износу од 2.000 динара. С тим у вези, предлаже се да код промета између лица која се сматрају повезаним лицима основицу чини тржишна вредност добра или услуге, без ПДВ, дефинисање тржишне вредности добара и услуга, као и да се тим лицима сматрају повезана лица у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица, лица код којих постоје породичне или друге личне везе, управљачке, власничке, чланске, финансијске или правне везе, укључујући однос између послодавца и запосленог, односно чланова породичног домаћинства.

Када је реч о основици за обрачунавање ПДВ за промет добара, односно услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер (вредносни ваучер код којег у тренутку издавања, између осталог, није познат износ ПДВ који се обрачунава и плаћа за добра и услуге који се могу стећи у замену за тај ваучер) предлаже се да се основицом сматра накнада плаћена за вишенаменски вредносни ваучер, а ако нема информација о тој накнади, да је основица новчана вредност наведена на самом вишенаменском вредносном ваучеру или у повезаној документацији, без ПДВ који се односи на испоручена добра, односно пружене услуге. Наиме, независно од тога што у досадашњој пракси није примећено неразумевање по питању утврђивања основице за обрачунавање ПДВ за промет добара и услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер, предложеним решењем врши се даље усклађивање са прописима ЕУ и отклања свака потенцијална могућност неадекватне примене прописа.

У циљу поспешивања привредне активности у Републици Србији, која се односи на пословање постојећих и формирање нових логистичких центара, чија је превасходна функција да се оптимизује и организује рационално кретање добара и пратећих активности (превоз, складиштење, паковање, утовар, претовар, истовар и др.) како би се постигла што већа ефикасност и смањење трошкова, предлаже се да страна лица немају обавезу да одреде пореског пуномоћника и евидентирају се у систем ПДВ Републике Србије за промет добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским

прописима. С обзиром на то да је наведени промет добара ослобођен ПДВ са правом на одбитак претходног пореза, укидање обавезе одређивања пореског пуномоћника за тај промет не доводи до потенцијалног смањења прихода по основу ПДВ, али доводи до могућег повећања прихода по основу директних пореза – пореза на доходак грађана и пореза на добит правних лица.

Поред тога, у циљу поспешивања производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, чиме се доприноси заштити животне средине и повећању енергетске стабилности у Републици Србији, предлаже се да основицу за промет електричне енергије, који врши обвезник ПДВ-снабдевач купцу-произвођачу електричне енергије из обновљивих извора енергије, чини износ накнаде за утрошену електричну енергију утврђен у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, без ПДВ. Наиме, у периоду енергетске кризе потребно је створити услове за стимулацију купаца-произвођача, пре свега грађана, да производе електричну енергију из обновљивих извора енергије. На тај начин смањује се потреба за производњом електричне енергије од стране ЈП „Електропривреда Србије”, односно потреба за увозом електричне енергије.

У циљу унапређења пословног амбијента учесника на тржишту Републике Србије који врше промет електричне енергије за даљу продају преко преносне мреже, односно промет услуга преузимања електричне енергије у енергетски систем, на који се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, предлаже се да промет електричне енергије и промет услуге преузимања електричне енергије настаје даном издавања рачуна.

• Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења овог закона

Нису разматране могућности да се циљеви које овај закон треба да постигне остваре без његовог доношења, имајући у виду да је реч о елементима система опорезивања који се, сагласно одредби члана 15. ст. 2. и 3. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21 и 118/21-др. закон) уређују пореским законом. С тим у вези, измене и допуне тих елемената не могу се решити доношењем подзаконских аката, односно предузимањем других мера у оквиру послова државне управе.

• Зашто је доношење овог закона најбољи начин за решавање проблема

Доношење овог закона најбољи је начин за решавање проблема, из разлога што је реч о законској материји, коју је једино могуће мењати одговарајућим изменама важећег закона.

Поред тога, уређивањем порескоправне материје овим законом даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу пореске политике. Наиме, закон је општи правни акт који се објављује и који ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Према постојећем законском решењу, страном лице које у Републици Србији врши промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ, односно промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза у складу са овим законом дужно је да одреди пореског пуномоћника и да се евидентира за обавезу плаћања ПДВ, независно од износа тог промета у претходних 12 месеци, ако овим законом није друкчије уређено.

Међутим, ако страном лице врши наведени промет искључиво обвезницима ПДВ, односно лицима из члана 9. став 1. овог закона, као и промет услуга превоза путника аутобусима за које се као основица за обрачунавање ПДВ утврђује просечна накнада превоза за сваки појединачни превоз, није дужно да у Републици Србији одреди пореског пуномоћника и да се евидентира за обавезу плаћања ПДВ.

Поред наведеног изузимања од обавезе одређивања пореског пуномоћника и евидентирања за обавезу плаћања ПДВ, овим законом предлаже се изузимање од наведених обавеза и по основу промета добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима.

Уз члан 2.

Предлаже се да промет електричне енергије чија се испорука врши преко преносне мреже лицу које је електричну енергију набавило ради даље продаје, на који (промет) се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, што значи да је реч о трговини електричне енергије између обвезника ПДВ – оператора преносног система и другог лица са седиштем у иностранству, настаје даном издавања рачуна, а не даном утврђивања стања у циљу обрачуна испоруке.

Наиме, како утврђивање стања електричне енергије у циљу обрачуна испоруке, тј. промета електричне енергије који врши обвезник ПДВ - оператор преносног система (промет на који се не обрачунава ПДВ) и промета који је извршен обвезнику ПДВ - оператору преносног система (за који је обвезник ПДВ – оператор преносног система порески дужник, као прималац, што значи да има обавезу обрачунавања ПДВ), не врши обвезник ПДВ - оператор преносног система, већ друго лице (конкретно централни ентитет - Joint Allocation Office са седиштем у Луксембургу) у складу са правилима релевантних европских асоцијација оператора преносних система, обвезник ПДВ – оператор преносног система на дан утврђивања стања електричне енергије не располаже подацима на основу којих треба да обрачуна ПДВ за промет електричне енергије који му је извршен, у својству пореског дужника – примаоца електричне енергије, већ тим подацима располаже по истеку рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је промет извршен. По добијању релевантних података обвезник ПДВ - оператор преносног система врши корекцију обрачунатог ПДВ. С тим у вези, предлаже се да се у наведеној ситуацији даном промета електричне енергије сматра дан издавања рачуна за тај промет.

Уз члан 3.

Предлаже се да се услуга преузимања електричне енергије у енергетски систем на коју се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, сматра пруженом даном издавања рачуна, с обзиром на то да обвезник ПДВ - оператор преносног система не располаже подацима о наведеној услузи док те

податке не добије од централног ентитета - Joint Allocation Office са седиштем у Луксембургу.

Уз члан 4.

Предлаже се дефинисање тржишне вредности добара, односно услуга за сврху одређивања основице за обрачунавање ПДВ.

Наиме, према постојећем законском решењу, ако се накнада или део накнаде не остварују у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ. Поред тога, код промета добара или услуга, које чине улог у привредно друштво, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ. С обзиром на то да је тржишна вредност основни елемент за утврђивање основице за обрачунавање ПДВ код наведених промета, потребно је ближе дефинисати шта се сматра тржишном вредношћу добара, односно услуга у различитим ситуацијама (нпр. ако постоје, односно не постоје слична добра или услуге).

У вези са наведеним, предлаже се да се тржишном вредношћу сматра укупни износ који би купац добара, односно прималац услуга платио у тренутку промета добара, односно услуга независном добављачу за промет у Републици Србији. Ако се за конкретна добра, односно услуге не може утврдити тржишна вредност, предлаже се да се тржишна вредност утврђује за слична добра или услуге, а ако се не може утврдити ни за слична добра, односно услуге, да се тржишном вредношћу сматра:

- за промет добара, износ који није нижи од набавне цене тих или сличних добара, а ако је та цена непозната, укупан износ утврђених трошкова у тренутку испоруке;

- за промет услуга, износ који није нижи од укупног износа утврђених трошкова пружања услуге које сноси порески обвезник.

Ближим уређивањем тржишне вредности добара, односно услуга обезбеђује се адекватна примена прописаних законских решења.

Уз члан 5.

Вишенаменски вредносни ваучер је вредносни ваучер код којег у тренутку издавања, између осталог, није познат износ ПДВ који се обрачунава и плаћа за добра и услуге који се могу стећи у замену за тај ваучер (нпр. могу се стећи добра чији се промет опорезује по различитим пореским стопама). Приликом преноса вишенаменског вредносног ваучера не долази до настанка обавезе обрачунавања ПДВ, већ до ове обавезе долази када се изврши стварна испорука добара, односно пружање услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер. С тим у вези, предлаже се да је основица за промет добара, односно услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер накнада плаћена за вишенаменски вредносни ваучер, а ако нема информација о тој накнади, да је основица новчана вредност наведена на самом вишенаменском вредносном ваучеру или у повезаној документацији, без ПДВ који се односи на испоручена добра, односно пружене услуге.

Поред тога, предлаже се да код промета добара, односно услуга између лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона, основицу чини тржишна вредност добра или услуге, без ПДВ, као и да се тим лицима сматрају повезана лица у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица, лица код којих постоје породичне или друге личне везе, управљачке, власничке, чланске, финансијске или правне везе, укључујући однос између послодавца и запосленог, односно чланова породичног домаћинства дефинисаног ЗПДВ за сврху остваривања права на рефундацију ПДВ купца првог стана.

Такође, предлаже се да основицу за промет електричне енергије, који врши обвезник ПДВ снабдевач купцу произвођачу електричне енергије из обновљивих извора енергије, чини износ накнаде за утрошену електричну енергију утврђен у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, без ПДВ.

Уз члан 6.

Предлаже се да се рачуном на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза сматра електронска фактура која је прихваћена, односно за коју се сматра да је прихваћена у складу са ЗЕФ, као и да у случају када је рачун (електронска фактура), на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза, издат најкасније до истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је настала пореска обавеза (обавеза обрачунавања ПДВ) у складу са ЗПДВ, обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза најраније за порески период у којем је пореска обавеза настала. Примера ради, ако је промет услуга извршен дана 31. јануара 2023. године, а електронска фактура издата дана 3. фебруара 2023. године, обвезник ПДВ за којег је порески период календарски месец, што значи да је тај обвезник ПДВ дужан да поднесе пореску пријаву за порески период јануар 2023. године најкасније 15. фебруара 2023. године, могао би најраније да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период јануар 2023. године, независно од тога што је електронска фактура издата у следећем пореском периоду, уз претпоставку да су испуњени сви прописани услови.

Уз члан 7.

Према постојећем законском решењу, обвезник је дужан да у писаној форми достави одређена обавештења пореском органу. Реч је о обавештењу које се односи на измену података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ (подаци о идентификацији подносиоца евиденционе пријаве, износу укупног промета, без ПДВ, и подаци о пореском пуномоћнику), обавештењу о лицу које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ, а које му је од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода у Републици Србији извршило промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима и износу тог промета, као и обавештењу о пољопривреднику који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ, а који му је од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода извршио промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга и износу тог промета.

У вези са наведеним, предлаже се да се обавештења достављају пореском органу у електронском облику.

Уз члан 8.

Према постојећем законском решењу, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана под одређеним условима. Један од услова је да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике. Право на рефундацију ПДВ може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40 m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15 m² по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји, а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до 40 m², односно до 15 m².

С обзиром на то да се, у складу са Законом о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС”, бр. 41/18, 95/18, 31/19 и 15/20), право својине на непокретности уписује као својина, сусвојина и заједничка својина, предлаже се усклађивање услова за остваривање права на рефундацију ПДВ купца првог стана са тим законом.

Уз члан 9.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу 1. јануара 2023. године.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Чланом 41. став 3. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) прописано је да се на органе државне управе сходно примењује члан 37. тог закона у погледу контроле спровођења анализе ефеката прописа пре њиховог усвајања од стране Владе, за све законе и друге прописе којима се битно мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса физичких и правних лица.

С тим у вези, овим законом битно се не мења начин остваривања права, обавеза и правних интереса правних и физичких лица, тј. мере којима ће се овај закон спровести неће изазвати значајне ефекте на физичка и правна лица, на буџет Републике Србије, на животну средину и на органе јавне власти.

1. Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности? Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У области пореза на додату вредност спроводи се Закон о порезу на додату вредност. Не постоје показатељи који се прате у тој области.

2) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Документ који је од значаја за промену која се предлаже је Закон о порезу на додату вредност, с обзиром на то да је тим законом, између осталог, уређена обавеза страног лица да одреди пореског пуномоћника у Републици Србији, укључујући и изузетке од те обавезе, уређено је време промета добара и услуга, пореска основица, право на одбитак претходног пореза, достављање обавештења пореском органу и право на рефундацију ПДВ купца првог стана.

3) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

а) Независно од тога што су Законом о порезу на додату вредност уређени сви елементи за опорезивање конкретног промета добара и услуга, примена правила која се односе на поједине области, у конкретном случају област енергетике, која произлазе из чланства у одређеним организацијама, удружењима и сл, а која имају реперкусије на поступање обвезника ПДВ, доводе до компликованог начина утврђивања тачног износа ПДВ који обвезник ПДВ треба да обрачуна за промет добара и услуга у случају када је у својству примаоца порески дужник за тај промет у складу са Законом о порезу на додату вредност. Наиме, како утврђивање стања електричне енергије у циљу обрачуна испоруке, тј. промета електричне енергије који врши обвезник ПДВ - оператор преносног система (промет на који се не обрачунава ПДВ) и промета који је извршен обвезнику ПДВ - оператору преносног система (за који је обвезник ПДВ – оператор преносног система порески дужник, као прималац, што значи да има обавезу обрачунавања ПДВ), не врши обвезник ПДВ - оператор преносног система, већ друго лице (конкретно централни ентитет - Joint Allocation Office са седиштем у Луксембургу) у складу са правилима релевантних европских асоцијација оператора преносних система, обвезник ПДВ – оператор преносног система на дан утврђивања стања електричне енергије не располаже подацима на основу којих треба да обрачуна ПДВ за промет електричне енергије који му је извршен, у својству пореског дужника – примаоца електричне енергије, већ тим подацима располаже по истеку рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је промет извршен. По добијању релевантних података обвезник ПДВ - оператор преносног система врши корекцију обрачунаог ПДВ. Наведено се односи и на промет услуга преузимања електричне енергије у енергетски систем за који је обвезник ПДВ – оператор преносног система порески дужник, као прималац.

б) Према постојећем законском решењу, ако се накнада или део накнаде не остварују у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ. Поред тога, код промета добара или услуга, које чине улог у привредно друштво, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ. С обзиром на то да тржишна вредност није дефинисана, одређивање тржишне вредности праћено је бројним недоумицама, које за последицу имају несигурност приликом утврђивања основице за обрачунавање ПДВ, а самим тим и износа обрачунаог ПДВ за конкретни промет добра или услуге код којег је тржишна вредност битан елемент за утврђивање пореске основице.

в) Код промета добара или услуга између лица код којих постоји одређени лични или пословни однос догађа се да се накнада за извршени промет определи у износу нижем од тржишне вредности тих добара или услуга. Наведено поступање нема ефекат по основу ПДВ ако стицалац има право да обрачуна ПДВ у потпуности одбије као претходни порез. Међутим, ако стицалац нема право да обрачуна ПДВ у потпуности одбије као претходни порез, тада долази до неоправданог умањења прихода по основу ПДВ, с обзиром на то да је ПДВ обрачунат на основицу која није опредељена у складу са тржишним условима. Примера ради, ако малопродајна цена телевизора износи 60.000 динара (основица - 50.000 и ПДВ - 10.000), а обвезник ПДВ – малопродавац прода тај телевизор запосленом по цени од 48.000 динара (основица - 40.000 и ПДВ - 8.000), у том случају долази до умањења основице и обрачунаог ПДВ, а самим тим и до умањења прихода по основу ПДВ у износу од 2.000 динара.

г) Доношењем Закона о електронском фактурисању онемогућено је да порески обвезници издају рачун у којем је као датум издавања рачуна наведен датум ранији од датума стварног издавања рачуна. Наиме, у пракси је примећено да поједини обвезници ПДВ за промет извршен у једном пореском

периоду издају рачун у наредном пореском периоду и да у том рачуну, као датум издавања, наводе датум из пореског периода у којем је извршен промет, како би својим купцима омогућили остваривање права на одбитак претходног пореза за порески период у којем је промет извршен.

4) Која промена се предлаже? Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

а) Према постојећем законском решењу, страном лице које у Републици Србији врши промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ, односно промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза у складу са овим законом дужно је да одреди пореског пуномоћника и да се евидентира за обавезу плаћања ПДВ, независно од износа тог промета у претходних 12 месеци, ако овим законом није друкчије уређено.

Међутим, ако страном лице врши наведени промет искључиво обвезницима ПДВ, односно лицима из члана 9. став 1. овог закона, као и промет услуга превоза путника аутобусима за које се као основица за обрачунавање ПДВ утврђује просечна накнада превоза за сваки појединачни превоз, није дужно да у Републици одреди пореског пуномоћника и да се евидентира за обавезу плаћања ПДВ.

Поред наведеног изузимања од обавезе одређивања пореског пуномоћника и евидентирања за обавезу плаћања ПДВ, овим законом предлаже се изузимање од наведених обавеза и по основу промета добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима.

б) Предлаже се да промет електричне енергије чија се испорука врши преко преносне мреже лицу које је електричну енергију набавило ради даље продаје, на који (промет) се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, што значи да је реч о трговини електричне енергије између обвезника ПДВ – оператора преносног система и другог лица са седиштем у иностранству, настаје даном издавања рачуна, а не даном утврђивања стања у циљу обрачуна испоруке.

Наиме, како утврђивање стања електричне енергије у циљу обрачуна испоруке, тј. промета електричне енергије који врши обвезник ПДВ - оператор преносног система (промет на који се не обрачунава ПДВ) и промета који је извршен обвезнику ПДВ - оператору преносног система (за који је обвезник ПДВ – оператор преносног система порески дужник, као прималац, што значи да има обавезу обрачунавања ПДВ), не врши обвезник ПДВ - оператор преносног система, већ друго лице (конкретно централни ентитет - Joint Allocation Office са седиштем у Луксембургу) у складу са правилима релевантних европских асоцијација оператора преносних система, обвезник ПДВ – оператор преносног система на дан утврђивања стања електричне енергије не располаже подацима на основу којих да треба обрачуна ПДВ за промет електричне енергије који му је извршен у својству пореског дужника – примаоца електричне енергије, већ тим подацима располаже по истеку рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је промет извршен. По добијању релевантних података обвезник ПДВ - оператор преносног система врши корекцију обрачунатог ПДВ. С тим у вези, предлаже се да се у наведеној ситуацији даном промета електричне енергије сматра дан издавања рачуна за тај промет.

в) Предлаже се да се услуга преузимања електричне енергије у енергетски систем на коју се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, сматра пруженом даном издавања рачуна, с обзиром на то да обвезник ПДВ - оператор преносног система не располаже подацима о

наведеној услузи док те податке не добије од централног ентитета - Joint Allocation Office са седиштем у Луксембургу.

г) Предлаже се дефинисање тржишне вредности добара, односно услуга за сврху одређивања основице за обрачунавање ПДВ.

Наиме, према постојећем законском решењу, ако се накнада или део накнаде не остварују у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ. Поред тога, код промета добара или услуга, које чине улог у привредно друштво, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ. С обзиром на то да је тржишна вредност основни елемент за утврђивање основице за обрачунавање ПДВ код наведених промета, потребно је ближе дефинисати шта се сматра тржишном вредношћу добара, односно услуга у различитим ситуацијама (нпр. ако постоје, односно не постоје слична добра или услуге).

У вези са наведеним, предлаже се да се тржишном вредношћу сматра укупни износ који би купац добара, односно прималац услуга платио у тренутку промета добара, односно услуга независном добављачу за промет у Републици Србији. Ако се за конкретна добра, односно услуге не може утврдити тржишна вредност, предлаже се да се тржишна вредност утврђује за слична добра или услуге, а ако се не може утврдити ни за слична добра, односно услуге, да се тржишном вредношћу сматра:

- за промет добара, износ који није нижи од набавне цене тих или сличних добара, а ако је та цена непозната, укупан износ утврђених трошкова у тренутку испоруке;

- за промет услуга, износ који није нижи од укупног износа утврђених трошкова пружања услуге које сноси порески обвезник.

Ближим уређивањем тржишне вредности добара, односно услуга обезбеђује се адекватна примена прописаних законских решења.

д) Вишенаменски вредносни ваучер је вредносни ваучер код којег у тренутку издавања, између осталог, није познат износ ПДВ који се обрачунава и плаћа за добра и услуге који се могу стећи у замену за тај ваучер (нпр. могу се стећи добра чији се промет опорезује по различитим пореским стопама). Приликом преноса вишенаменског вредносног ваучера не долази до настанка обавезе обрачунавања ПДВ, већ до ове обавезе долази када се изврши стварна испорука добара, односно пружање услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер. С тим у вези, предлаже се да је основица за промет добара, односно услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер накнада плаћена за вишенаменски вредносни ваучер, а ако нема информација о тој накнади, да је основица новчана вредност наведена на самом вишенаменском вредносном ваучеру или у повезаној документацији, без ПДВ који се односи на испоручена добра, односно пружене услуге.

Поред тога, предлаже се да код промета добара, односно услуга између лица која се сматрају повезаним лицима у смислу ЗПДВ основицу чини тржишна вредност добра или услуге, без ПДВ, као и да се тим лицима сматрају повезана лица у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица, лица код којих постоје породичне или друге личне везе, управљачке, власничке, чланске, финансијске или правне везе, укључујући однос између послодавца и запосленог, односно чланова породичног домаћинства дефинисаног ЗПДВ за сврху остваривања права на рефундацију ПДВ купца првог стана.

ђ) Предлаже се да се рачуном на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза сматра електронска фактура која је прихваћена, односно за коју се сматра да је прихваћена у складу са ЗЕФ, као и да у случају када је рачун (електронска фактура), на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза, издат најкасније до истека рока за предају

пореске пријаве за порески период у којем је настала пореска обавеза (обавеза обрачунавања ПДВ) у складу са ЗПДВ, обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза најраније за порески период у којем је пореска обавеза настала. Примера ради, ако је промет услуга извршен дана 31. јануара 2023. године, а електронска фактура издата дана 3. фебруара 2023. године, обвезник ПДВ за којег је порески период календарски месец, што значи да је тај обвезник ПДВ дужан да поднесе пореску пријаву за порески период јануар 2023. године најкасније 15. фебруара 2023. године, могао би најраније да оствари право на одбитак претходног пореза за порески период јануар 2023. године, независно од тога што је електронска фактура издата у следећем пореском периоду.

е) Према постојећем законском решењу, обвезник је дужан да у писаној форми достави одређена обавештења пореском органу. Реч је о обавештењу које се односи на измену података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ (подаци о идентификацији подносиоца евиденционе пријаве, износу укупног промета, без ПДВ, и подаци о пореском пуномоћнику), обавештењу о лицу које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ, а које му је од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода у Републици Србији извршило промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима и износу тог промета, као и обавештењу о пољопривреднику који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ, а који му је од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода извршио промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга и износу тог промета. У вези са наведеним, предлаже се да се наведена обавештења достављају пореском органу у електронском облику. На тај начин ће доћи до смањења административних трошкова, како на страни пореских обвезника тако и на страни Пореске управе.

ж) Према постојећем законском решењу, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана под одређеним условима. Један од услова је да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије. Право на рефундацију ПДВ може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40 m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15 m² по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји, а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до 40 m², односно до 15 m². С обзиром на то да се, у складу са Законом о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС”, бр. 41/18, 95/18, 31/19 и 15/20), право својине на непокретности уписује као својина, сусвојина и заједничка својина, предлаже се усклађивање услова за остваривање права на рефундацију ПДВ купца првог стана са тим законом.

Све предложене промене су неопходне из разлога наведених у образложењу, у обиму у којем су предложене.

5) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложене мере утицаће на:

- обвезника ПДВ - оператора преносног система, код којег ће се поједноставити обрачунавање ПДВ у случају када је, као прималац добара,

односно услуга, порески дужник за промет електричне енергије, односно услуге преузимања електричне енергије у енергетски систем;

- обвезнике ПДВ који за промет добара, односно услуга не остварују накнаду у новцу, већ у добрима или услугама, с обзиром на то да ће дефинисање тржишне вредности добара и услуга, као елемента за утврђивање основице за обрачунавање ПДВ у том случају, допринети правној сигурности обвезника ПДВ;

- обвезнике ПДВ који врше промет добара, односно услуга, које чине улог у привредно друштво, с обзиром на то да ће дефинисање тржишне вредности добара и услуга, као елемента за утврђивање основице за обрачунавање ПДВ у том случају, допринети правној сигурности обвезника ПДВ;

- обвезнике ПДВ који врше стварну испоруку добара, односно услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер, из разлога прецизирања основице за обрачунавање ПДВ;

- обвезнике ПДВ који врше промет добара, односно услуга лицима која се сматрају повезаним у складу са ЗПДВ, која по основу тог промета немају право на одбитак претходног пореза у потпуности, уз накнаду која је нижа од тржишне вредности, с обзиром на то да ће за предметни промет имати обавезу да обрачунају ПДВ на основицу коју чини тржишна вредност добара, односно услуга, без ПДВ;

- обвезника ПДВ-снабдевача који врши промет електричне енергије купцима-произвођачима, из разлога што ће основицу за промет електричне енергије чинити износ накнаде за утрошену електричну енергију утврђен у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, без ПДВ (мањи износ обрачунатог ПДВ);

- купце-произвођаче електричне енергије из обновљивих извора енергије, који нису обвезници ПДВ, односно који јесу обвезници ПДВ али немају право да ПДВ обрачунат од стране обвезника ПДВ-снабдевача одбију у пуном износу, с обзиром на то да ће по основу стицања те електричне енергије имати мањи трошак;

- обвезнике ПДВ који ће примати електронске фактуре у складу са ЗЕФ, с обзиром на то да ће се само прихваћена електронска фактура, односно електронска фактура за коју се сматра да је прихваћена у складу са ЗЕФ сматрати рачуном на основу којег је могуће остварити право на одбитак претходног порез, уз испуњење свих прописаних услова;

- обвезнике ПДВ који ће достављати одређена обавештења пореском органу у електронском облику, из разлога што ће промена облика у којем ће се обавештења достављати довести до смањења трошкова обвезника ПДВ;

- Пореску управу којој ће обвезници ПДВ достављати одређена обавештења у електронском облику, из разлога што ће промена облика у којем ће се обавештења достављати довести до смањења трошкова Пореске управе;

- страна лица која у Републици Србији врше промет добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима, на начин што ће их додатно мотивисати да допремају добра у царинска складишта из којих ће вршити испоруку купцима из Републике Србије и купцима из иностранства, због изузимања од обавезе одређивања пореског пуномоћника и евидентирања за обавезу плаћања ПДВ.

6) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити предложена промена.

7) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Имајући у виду да су предложена решења законска материја, нема могућности да се циљеви који се желе постићи реше без доношења закона.

Уређивањем ове материје законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује транспарентност у вођењу пореске политике. Наиме, закон ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој пореско-правној ситуацији, чиме се постиже транспарентност у његовој примени.

8) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

Недоношењем овог закона обвезници ПДВ би и даље достављали обавештења пореском органу у писаном облику. Процењује се да је реч о 3.000 обавештења на нивоу календарске године.

Поред тога, обвезник ПДВ – оператор преносног система који је за промет електричне енергије, односно услуге преузимања електричне енергије у енергетски систем порески дужник, као прималац, имао би обавезу корекције обрачунатог ПДВ за сваки порески период у календарској години (12).

Остала важећа решења не могу се сагледати у квантитативном смислу.

9) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Не располажемо искуствима других држава.

2. Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Предложеним решењима која се односе на прописивање посебне пореске основице за промет добара и услуга који се врши између лица која се сматрају повезаним лицима у смислу ЗПДВ (у случају када је накнада одређена у износу нижем од тржишне вредности, а стицалац нема право на одбитак претходног пореза у потпуности), пореске основице за промет добара и услуга који се врши у замену за вишенаменски вредносни ваучер и дефинисање тржишне вредности добара и услуга у контексту одређивања пореске основице, врши се даље усклађивање даље усклађивање са прописима ЕУ.

У циљу поспешивања привредне активности у Републици Србији, која се односи на пословање постојећих и формирање нових логистичких центара, чија је превасходна функција да се оптимизује и организује рационално кретање добара и пратећих активности (превоз, складиштење, паковање, утовар, претовар, истовар и др.) како би се постигла што већа ефикасност и смањење трошкова, предлаже се да страна лица немају обавезу да одреде пореског пуномоћника и евидентирају се у систем ПДВ за промет добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима. С обзиром на то да је наведени промет добара ослобођен ПДВ са правом на одбитак претходног пореза, укидање обавезе одређивања пореског пуномоћника за тај промет не доводи до потенцијалног смањења прихода по основу ПДВ, али доводи до могућег повећања прихода по основу директних пореза – пореза на доходак грађана и пореза на добит правних лица.

У циљу поспешивања производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, чиме се доприноси заштити животне средине и повећању енергетске стабилности у Републици Србији, предлаже се да основицу за промет електричне енергије, који врши обвезник ПДВ-снабдевач купцу-произвођачу електричне енергије из обновљивих извора енергије, чини износ накнаде за утрошену електричну енергију утврђен у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, без ПДВ. Наиме, у периоду енергетске кризе потребно је створити услове за стимулацију купаца-произвођача, пре свега грађана, да производе електричну енергију из обновљивих извора енергије. На тај начин смањује се потреба за производњом електричне енергије од стране ЈП „Електропривреда Србије”, односно потреба за увозом електричне енергије.

Усаглашавање законских решења са другим законима врши се у циљу повећања правне сигурности обвезника, што је свакако целисходна и потребна промена.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Промене које се желе постићи доношењем овог закона су:

- укидање обавезе одређивања пореског пуномоћника и евидентирања у систем ПДВ за страна лица која врше промет добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима;

- да промет електричне енергије чија се испорука врши преко преносне мреже лицу које је електричну енергију набавило ради даље продаје, на који (промет) се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, што значи да је реч о трговини електричне енергије између обвезника ПДВ – оператора преносног система и другог лица са седиштем у иностранству, настаје даном издавања рачуна, а не даном утврђивања стања у циљу обрачуна испоруке;

- да се услуга преузимања електричне енергије у енергетски систем на коју се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, сматра пруженом даном издавања рачуна;

- дефинисање тржишне вредности добара, односно услуга;

- одређивање основице за промет добара, односно услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер;

- одређивање основице за обрачунавање ПДВ за промет добара, односно услуга између лица која се сматрају повезаним лицима у смислу ЗПДВ као тржишне вредности добра или услуге, без ПДВ, у случају када стицалац добра или услуге нема право на одбитак претходног пореза у потпуности, а промет је извршен уз накнаду нижу од тржишне вредности;

- одређивање лица која се сматрају повезаним лицима у смислу ЗПДВ;

- посебно уређивање пореске основице за промет електричне енергије, који врши обвезник ПДВ-снабдевач купцу-произвођачу електричне енергије из обновљивих извора енергије у смислу да основицу чини износ накнаде за утрошену електричну енергију утврђен у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, без ПДВ.

- да се рачуном на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза сматра електронска фактура која је прихваћена, односно за коју се сматра да је прихваћена у складу са ЗЕФ;

- да у случају када је рачун (електронска фактура), на основу којег се може остварити право на одбитак претходног пореза, издат најкасније до

истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је настала пореска обавеза (обавеза обрачунавања ПДВ) у складу са овим законом, обвезник ПДВ може да оствари право на одбитак претходног пореза најраније за порески период у којем је пореска обавеза настала;

- да обвезници ПДВ достављају обавештења пореском органу у електронском облику (обавештење које се односи на измену података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ - подаци о идентификацији подносиоца евиденционе пријаве, износу укупног промета, без ПДВ, и подаци о пореском пуномоћнику, обавештење о лицу које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ, а које је обвезнику ПДВ од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода у Републици Србији извршило промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима и износу тог промета, као и обавештење о пољопривреднику који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ, а који је обвезнику ПДВ од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода извршио промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга и износу тог промета.

- изједначавање статуса физичких лица која имају својину, односно сусвојину на стану са физичким лицима која на стану имају право заједничке својине (уписано у катастру непокретности), у смислу испуњавања, односно неиспуњавања услова за остваривање права на рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Предложена законска решења усаглашена су са постојећим правним оквиром. Она нису садржана у важећим документима јавних политика, па у том смислу није потребно вршити усаглашавање.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Остваривање циљева који се односе на поспешивање привредне активности могло би се утврдити на основу сагледавања обима промета добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима.

3. Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „status quo” опција?

Не постоје алтернативне мере за остварење циља, имајући у виду да су предложена решења законска материја, тако да нема могућности да се циљеви који се желе постићи реше без доношења закона. Поред тога, „Status quo” опција није разматрана.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Измена регулаторног оквира је једини начин који омогућава постизање жељених циљева.

Не постоје друге опције за постизање жељене промене, имајући у виду да је неопходна измена регулаторног оквира с обзиром на то да су предложена решења законска материја.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Предложена решења не садрже рестриктивне мере.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

У оквиру предложених решења нису идентификоване институционално управљачко организационе мере.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Постојећа законска решења једино је могуће мењати и допуњавати доношењем закона, имајући у виду да се ради о законској материји. Промена се не може постићи спровођењем информативно – едукативних мера.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

С обзиром на то да су предложена решења нормативна материја, нема могућности да се жељени циљеви постигну без доношења закона, односно без интервенције јавног сектора.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Надлежни органи поседују ресурсе за спровођење предложених решења.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Измена регулаторног оквира је једина опција која омогућава постизање жељених циљева.

4. Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Имајући у виду циљ овог закона, прописана решења могу имати позитивне ефекте на јавне приходе. Позитивни ефекти нарочито могу бити производ промена које се односе на пореску основицу (чак и по основу

дефинисања посебне основице за промет електричне енергије, који врши обвезник ПДВ-снабдевач купцу-произвођачу електричне енергије из обновљивих извора енергије, с обзиром на то да се очекује стимулисање производње електричне енергије из наведених извора), електронску фактуру на основу које се може остварити право на одбитак претходног пореза и укидање обавезе одређивања пореског пуномоћника и евидентирања у систем ПДВ за страна лица која врше промет добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима.

Предложена решења ће имати позитиван ефекат на јавне расходе, с обзиром на то да би увођење обавезе достављања обавештења пореском органу у електронском облику смањило трошкове Пореске управе.

Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабране опције неће утицати на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Предложене промене не би требале да доведу до трошкова.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

/

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Не очекују се расходи других институција због спровођења предложених решења.

5. Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Изабрана опција не би требала да доведе до проузроковања трошкова, већ користи. Наиме, купци-произвођачи електричне енергије из обновљивих извора који су обвезници ПДВ, а који по основу стицања електричне енергије од обвезника ПДВ-снабдевача немају право да обрачунати ПДВ одбију у потпуности као претходни порез имаће мање трошкове по том основу. Поред тога, изабрана опција може да доведе до стимулисања производње електричне

енергије из обновљивих извора, што свакако доводи до смањења трошкове пословања купаца-произвођача.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Изабрана опција може да има утицај на конкурентност привредних субјеката који своју робу допремају из иностранства и смештају у царинска складишта у Републици Србији (логистички центри), из разлога што ће уз мање трошкове моћи да испоруче робу купцима из Републике Србије и околних земаља, као и на конкурентност привредних субјеката купаца-произвођача електричне енергије из обновљивих извора због смањења трошкова пословања.

2) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Изабрани модел нема утицаја на услове конкуренције.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција нема утицаја на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција нема утицаја на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција нема утицаја на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца.

6. Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изабрана опција неће проузроковати трошкове грађанима.

Изабрана опција може да доведе до користи грађанима по основу позитивних ефеката, које није могуће квантификовати, посебно грађанима који су уједно и купци-произвођачи електричне енергије из обновљивих извора.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици svelи на минимум?

Ефекти реализације изабране опције немају штетан утицај ни на једну групу популације, што значи да није потребно спровођење посебних мера.

3) *На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?*

Мере изабране опције немају утицај ни на једну наведену групу, односно појединца.

4) *Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?*

Изабране опције могу имати утицај на тржиште рада у смислу повећане потребе за адекватном радном снагом на радним местима у оквиру логистичких центара.

5) *Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?*

Изабране опције омогућавају равноправан третман свих категорија лица.

6) *Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?*

Изабране опције не би требале да имају утицај на цене роба и услуга и животни стандард становништва.

7) *Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?*

Реализација изабраних опција нема утицај на социјалне ситуације.

8) *Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?*

Реализацијом изабране опције не би се утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања.

7. Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) *Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?*

Изабраном опцијом не уводе се организационе, управљачке и институционалне промене.

2) *Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?*

Постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције.

3) *Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?*

За реализацију изабране опције није било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора.

4) *Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?*

Изабрана опција је у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

5) *Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?*

Изабрана опција доприноси правној сигурности пореских обвезника.

6) *Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?*

Изабрана опција не утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе.

7) *Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?*

Није потребно спровођење додатних мера.

8. Кључна питања за анализу ризика

1) *Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције*

*приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду
(Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?*

За спровођење изабране опције обезбеђена је подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група. Потреба за прописивањем одређених мера, између осталог, предмет је континуираног праћења иницијатива заинтересованих лица. С тим у вези, спровођење изабране опције представља приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење изабраних опција није потребно обезбедити финансијска средства, нити спровести поступак јавне набавке.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоје уочени ризици у вези спровођења изабраних опција.

9. Информације о спроведеним консултацијама у току израде Нацрта закона:

Овај закон је у поступку припреме достављен надлежним министарствима и другим надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да се изјасне о предложеном закону.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 10а

Страно лице које у Републици врши промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ, односно промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза у складу са овим законом дужно је да одреди пореског пуномоћника и да се евидентира за обавезу плаћања ПДВ, независно од износа тог промета у претходних 12 месеци, ако овим законом није друкчије уређено.

Страно лице које у Републици врши промет добара и услуга из става 1. овог члана искључиво обвезницима ПДВ, односно лицима из члана 9. став 1. овог закона, **ПРОМЕТ ДОБАРА КОЈА СУ У ПОСТУПКУ ЦАРИНСКОГ СКЛАДИШТЕЊА У СКЛАДУ СА ЦАРИНСКИМ ПРОПИСИМА**, као и промет услуга превоза путника аутобусима за које се као основица за обрачунавање ПДВ утврђује просечна накнада превоза за сваки појединачни превоз, у складу са овим законом, није дужно да у Републици одреди пореског пуномоћника и да се евидентира за обавезу плаћања ПДВ.

Страно лице из става 1. овог члана може да одреди само једног пореског пуномоћника.

Порески пуномоћник страног лица може бити физичко лице, укључујући и предузетника, односно правно лице, које има пребивалиште, односно седиште у Републици, које је евидентирани обвезник ПДВ најмање 12 месеци пре подношења захтева за одобравање пореског пуномоћства, које на дан подношења захтева нема доспеле, а неплаћене обавезе за јавне приходе по основу обављања делатности које утврђује Пореска управа и којем је надлежни порески орган, на основу поднетог захтева за одобрење пореског пуномоћства

уз који је приложена прописана документација (у даљем тексту: захтев за пореско пуномоћство), решењем одобрио пореско пуномоћство.

Порески пуномоћник страног лица не може бити стална пословна јединица тог страног лица.

Порески пуномоћник страног лица у име и за рачун тог страног лица обавља све послове у вези са испуњавањем обавеза и остваривањем права које страног лице у складу са овим законом има као обвезник ПДВ (подношење евиденционе пријаве, обрачунавање ПДВ, издавање рачуна, подношење пореских пријава, плаћање ПДВ и друго).

Надлежни порески орган неће издати одобрење за пореско пуномоћство лицу које је правоснажно осуђено за пореско кривично дело.

Надлежни порески орган укинуће одобрење за пореско пуномоћство лицу које је правоснажно осуђено за пореско кривично дело.

У случају укидања одобрења за пореско пуномоћство из става 8. овог члана, односно престанка пореског пуномоћства по другом основу, наступају све правне последице брисања из евиденције за ПДВ у смислу овог закона, осим ако страног лице у року од 15 дана од дана укидања одобрења за пореско пуномоћство, односно престанка пореског пуномоћства по другом основу, не одреди другог пуномоћника и у истом року тај пуномоћник не поднесе захтев за пореско пуномоћство надлежном пореском органу.

Ако надлежни порески орган не одобри пореско пуномоћство пуномоћнику из става 9. овог члана, наступају све правне последице из тог става.

У случају опозива, односно отказа пуномоћја, пореско пуномоћство престаје даном када је надлежни порески орган примио обавештење о опозиву, односно отказу пуномоћја, упућеног од стране лица чије је пуномоћство престало опозивом, односно отказом.

Порески пуномоћник страног лица солидарно одговара за све обавезе страног лица као обвезника ПДВ, укључујући и обавезе по основу брисања из евиденције за ПДВ, а нарочито за плаћање ПДВ, казни и камата у вези са дугом по основу ПДВ.

Акт за извршавање овог члана донеће министар.

Члан 14.

Промет добара настаје даном:

1) отпочињања слања или превоза добара примаоцу или трећем лицу, по његовом налогу, ако добра шаље или превози испоручилац, прималац или треће лице, по њиховом налогу;

2) преузимања добара од стране примаоца у случају уградње или монтаже добара од стране испоручиоца или, по његовом налогу, трећег лица;

3) преноса права располагања на добрима примаоцу, ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза;

4) читавања, односно на други начин утврђивања стања, у складу са законом, електричне енергије, природног гаса и енергије за грејање, односно хлађење, чија се испорука врши преко преносне, транспортне и дистрибутивне мреже, лицу из члана 11. став 1. тачка 4) овог закона, у циљу обрачуна испоруке;

5) читавања стања примљене воде, електричне енергије, природног гаса и енергије за грејање, односно хлађење, у циљу обрачуна потрошње.

У комисионим или консигнационим пословима, време испоруке добара од стране комисионара или консигнатера одређује се, у складу са ставом 1. овог члана и за испоруку комисионару или консигнатуру.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана односе се и на делимичне испоруке.

Делимичне испоруке из става 3. овог члана постоје ако је за испоруку одређених делова економски дељиве испоруке посебно уговорена накнада.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ТАЧКА 4) ОВОГ ЧЛАНА, КОД ПРОМЕТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НА КОЈИ СЕ ПРИМЕЊУЈУ ПРАВИЛА РЕЛЕВАНТНИХ ЕВРОПСКИХ АСОЦИЈАЦИЈА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕНЕРГЕТИКА, ПРОМЕТ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НАСТАЈЕ ДАНОМ ИЗДАВАЊА РАЧУНА.

Члан 15.

Услуга се сматра пруженом даном када је:

- 1) завршено појединачно пружање услуге;
- 2) престао правни основ пружања услуге - у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА, УСЛУГА ПРЕУЗИМАЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ЕНЕРГЕТСКИ СИСТЕМ НА КОЈУ СЕ ПРИМЕЊУЈУ ПРАВИЛА РЕЛЕВАНТНИХ ЕВРОПСКИХ АСОЦИЈАЦИЈА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕНЕРГЕТИКА, СМАТРА СЕ ПРУЖЕНОМ ДАНОМ ИЗДАВАЊА РАЧУНА.

Изузетно од става 1. тачка 2) овог члана, ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун.

Делимична услуга сматра се извршеном у време када је окончано пружање тог дела услуге.

Делимична услуга из ~~става 3.~~ СТАВА 4. овог члана постоји ако је за одређене делове економски дељиве услуге посебно уговорена накнада.

Члан 17.

Пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције и друга примања (у даљем тексту: субвенције), у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Субвенцијама из става 1. овог члана сматрају се новчана средства која чине накнаду, односно део накнаде за промет добара или услуга, осим новчаних средстава на име подстицаја у функцији остваривања циљева одређене политике у складу са законом.

У основицу се урачунавају и:

- 1) акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;
- 2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Основица не садржи:

- 1) попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења промета добара или услуга;
- 2) износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако те износе преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату и ако су ти износи посебно евидентирани;
- 3) износе које обвезник потражује за издатке које је платио у име и за рачун примаоца добара или услуга, ако су ти износи посебно евидентирани.

Ако се накнада или део накнаде не остварују у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ.

Код промета добара или услуга, које чине улог у привредно друштво, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ.

ТРЖИШНОМ ВРЕДНОШЋУ ИЗ СТ. 5. И 6. ОВОГ ЧЛАНА, А У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА, СМАТРА СЕ УКУПНИ ИЗНОС КОЈИ БИ КУПАЦ ДОБАРА, ОДНОСНО ПРИМАЛАЦ УСЛУГА ПЛАТИО У ТРЕНУТКУ ПРОМЕТА ДОБАРА, ОДНОСНО УСЛУГА НЕЗАВИСНОМ ДОБАВЉАЧУ ЗА ПРОМЕТ У РЕПУБЛИЦИ.

АКО СЕ ЗА КОНКРЕТНА ДОБРА, ОДНОСНО УСЛУГЕ НЕ МОЖЕ УТВРДИТИ ТРЖИШНА ВРЕДНОСТ, ТРЖИШНА ВРЕДНОСТ УТВРЂУЈЕ СЕ ЗА СЛИЧНА ДОБРА ИЛИ УСЛУГЕ, А АКО СЕ ТРЖИШНА ВРЕДНОСТ НЕ МОЖЕ УТВРДИТИ НИ ЗА СЛИЧНА ДОБРА, ОДНОСНО УСЛУГЕ, ТРЖИШНОМ ВРЕДНОШЋУ СМАТРА СЕ:

1) ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА, ИЗНОС КОЈИ НИЈЕ НИЖИ ОД НАБАВНЕ ЦЕНЕ ТИХ ИЛИ СЛИЧНИХ ДОБАРА, А АКО ЈЕ ТА ЦЕНА НЕПОЗНАТА, УКУПАН ИЗНОС УТВРЂЕНИХ ТРОШКОВА У ТРЕНУТКУ ИСПОРУКЕ;

2) ЗА ПРОМЕТ УСЛУГА, ИЗНОС КОЈИ НИЈЕ НИЖИ ОД УКУПНОГ ИЗНОСА УТВРЂЕНИХ ТРОШКОВА ПРУЖАЊА УСЛУГЕ КОЈЕ СНОСИ ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК.

Министар ближе уређује начин утврђивања пореске основице.

ЧЛАН 17А

ОСНОВИЦА ЗА ПРОМЕТ ДОБАРА, ОДНОСНО УСЛУГА У ЗАМЕНУ ЗА ВИШЕНАМЕНСКИ ВРЕДНОСНИ ВАУЧЕР ЈЕ НАКНАДА ПЛАЋЕНА ЗА ВИШЕНАМЕНСКИ ВРЕДНОСНИ ВАУЧЕР, А АКО НЕМА ИНФОРМАЦИЈА О ТОЈ НАКНАДИ, ОСНОВИЦА ЈЕ НОВЧАНА ВРЕДНОСТ НАВЕДЕНА НА САМОМ ВИШЕНАМЕНСКОМ ВРЕДНОСНОМ ВАУЧЕРУ ИЛИ У ПОВЕЗАНОЈ ДОКУМЕНТАЦИЈИ, БЕЗ ПДВ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ИСПОРУЧЕНА ДОБРА, ОДНОСНО ПРУЖЕНЕ УСЛУГЕ.

ЧЛАН 17Б

КОД ПРОМЕТА ДОБАРА, ОДНОСНО УСЛУГА ИЗМЕЂУ ЛИЦА КОЈА СЕ СМАТРАЈУ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА, УЗ НАКНАДУ КОЈА ЈЕ НИЖА ОД ТРЖИШНЕ ВРЕДНОСТИ, КОД КОЈЕГ СТИЦАЛАЦ НЕМА ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА У ПОТПУНОСТИ, ОСНОВИЦОМ СЕ СМАТРА ТРЖИШНА ВРЕДНОСТ ТИХ ДОБАРА, ОДНОСНО УСЛУГА, БЕЗ ПДВ.

ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА СМАТРАЈУ СЕ ПОВЕЗАНА ЛИЦА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА, ЛИЦА КОД КОЈИХ ПОСТОЈЕ ПОРОДИЧНЕ ИЛИ ДРУГЕ ЛИЧНЕ ВЕЗЕ, УПРАВЉАЧКЕ, ВЛАСНИЧКЕ, ЧЛАНСКЕ, ФИНАНСИЈСКЕ ИЛИ ПРАВНЕ ВЕЗЕ, УКЉУЧУЈУЋИ ОДНОС ИЗМЕЂУ ПОСЛОДАВЦА И ЗАПОСЛЕНОГ, ОДНОСНО ЧЛАНОВА ПОРОДИЧНОГ ДОМАЋИНСТВА ЗАПОСЛЕНОГ ОДРЕЂЕНОГ СХОДНО ЧЛАНУ 56А СТАВ 6. ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 17В

ОСНОВИЦА ЗА ПРОМЕТ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ ВРШИ ОБВЕЗНИК ПДВ СНАБДЕВАЧ КУПЦУ ПРОИЗВОЂАЧУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ ЈЕ ИЗНОС НАКНАДЕ ЗА УТРОШЕНУ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ УТВРЂЕН У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ, БЕЗ ПДВ.

Члан 28.

Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

У пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1 - 3. овог члана.

РАЧУНОМ ИЗ СТАВА 2. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА СМАТРА СЕ ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА КОЈА ЈЕ ПРИХВАЋЕНА, ОДНОСНО ЗА КОЈУ СЕ СМАТРА ДА ЈЕ ПРИХВАЋЕНА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ.

АКО ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА ПРИХВАЋЕНА НАЈКАСНИЈЕ ДО ИСТЕКА РОКА ЗА ПРЕДАЈУ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД У КОЈЕМ ЈЕ НАСТАЛА ПОРЕСКА ОБАВЕЗА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ОБВЕЗНИК МОЖЕ ДА ОСТВАРИ ПРАВО НА ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА НАЈРАНИЈЕ ЗА ПОРЕСКИ ПЕРИОД У КОЈЕМ ЈЕ ПОРЕСКА ОБАВЕЗА НАСТАЛА, НЕЗАВИСНО ОД ТОГА ДА ЛИ ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА ИЗДАТА НА ДАН НАСТАНКА ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ ИЛИ ПОСЛЕ ТОГ ДАНА.

Право на одбитак претходног пореза може да оствари и порески дужник:

- 1) из члана 10. став 1. тачка 3) и став 2. тач. 1)-5) овог закона, под условом да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана;
- 2) из члана 10. став 2. тачка 6) овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана.

Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

Члан 51а

Обвезник је дужан да ~~писмено~~ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ обавести ~~надлежни~~ порески орган о изменама података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ, најкасније у року од пет дана од дана настанка измене.

Обвезник је дужан да уз пореску пријаву за последњи порески период календарске године, односно последњи порески период достави ~~надлежном пореском органу~~ ПОРЕСКОМ ОРГАНУ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ обавештење о:

- 1) лицу које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, а које му је од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода у Републици извршило промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима, као и износу тог промета;

2) пољопривреднику који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, а који му је од 1. јануара до истека последњег пореског периода календарске године, односно последњег пореског периода извршио промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга, као и износу тог промета.

Обавештење из става 2. овог члана садржи најмање податке о називу, односно имену и презимену, као и адреси и ПИБ-у лица из става 2. тачка 1), односно пољопривредника из става 2. тачка 2) овог члана, као и о износу извршеног промета, без припадајућих обавеза.

Члан 56а

Право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице - пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, ЗАЈЕДНИЧКОЈ СВОЈИНИ, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца, односно на одговарајуће рачуне у складу са законом у случају продаје стана као хипотековане непокретности, односно у извршном поступку када се уплата цене стана са ПДВ врши уплатом на одговарајуће рачуне у складу са законом.

Изузетно од става 2. тачка 2) овог члана, код куповине стана под непрофитним условима од јединице локалне самоуправе или непрофитне стамбене организације основане од стране јединице локалне самоуправе за реализацију активности уређених прописима из области социјалног становања, рефундација ПДВ из става 1. овог члана може да се оствари под условом да је на име уговорене цене стана са ПДВ исплаћен износ који није мањи од износа ПДВ обрачунатог за први пренос права располагања на стану, на текући рачун продавца.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40 m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15 m² по сваком члану који није имао у својини, ЗАЈЕДНИЧКОЈ СВОЈИНИ, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана, а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до 40 m², односно до 15 m².

Ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју у складу са ставом 4. овог члана има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 4. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 4. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана нема:

1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;

2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;

3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;

4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ који морају да буду испуњени на дан овере уговора о купопродаји стана, осим услова из става 2. тачка 2), односно става 3. овог члана који мора да буде испуњен на дан подношења захтева за рефундацију ПДВ, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана.

Надлежни порески орган води евиденцију о купцима првог стана и члановима породичних домаћинстава купаца првог стана за које су купци првог стана остварили рефундацију ПДВ, као и о износу остварене рефундације ПДВ.

САМОСТАЛНА ОДРЕДБА ПРЕДЛОГА ЗАКОНА

ЧЛАН 9.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ 1. ЈАНУАРА 2023. ГОДИНЕ.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Овлашћени предлагач: Влада Републике Србије

Обрађивач: Министарство финансија

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност
Draft Law on Amendments to Law on Value Added Tax

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну саржину прописа,

- Наслов IV - Слободан проток робе, Поглавље III – Опште одредбе, члан 37. Споразума;

- Наслов VIII – Политике сарадње, члан 100. Споразума;

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

У складу са роковима из члана 72. Споразума.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Испуњава у потпуности

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

/

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Поглавље 3.16 - Опорезивање

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Уговор о функционисању Европске уније, Наслов VII - Заједничка правила о конкуренцији, опорезивању и усклађивању закона, Поглавље 2. – Порески прописи, чл. 110. и 111. – потпуно усклађено.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

- Уредба Савета 282/2011 од 15. марта 2011. године о утврђивању мера којим се спроводи Директива Савета 2006/112/ЕЗ о заједничком систему пореза на додату вредност

COUNCIL IMPLEMENTING REGULATION (EU) No 282/2011 of 15 March 2011 laying down implementing measures for Directive 2006/112/EC on the common system of value added tax,

- Директива Савета 2006/112/ЕЗ од 28. новембра 2006. године о заједничком систему пореза на додату вредност

COUNCIL DIRECTIVE 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax,

- Директива Савета 2009/132/ЕЗ од 19. октобра 2009. године о утврђивању области примене члана 143. (б) и (ц) Директиве 2006/112/ЕЗ у погледу ослобађања одређених коначних увоза добара од пореза на додату вредност

COUNCIL DIRECTIVE 2009/132/EC of 19 October 2009 determining the scope of Article 143(b) and (c) of Directive 2006/112/EC as regards exemption from value added tax on the final importation of certain goods,

- Тринаеста директива Савета 86/560/ЕЕЗ од 17. новембра 1986. године о хармонизацији правних прописа држава чланица о порезима на промет - поступци за повраћај ПДВ пореским обвезницима који нису резиденти на територији Заједнице

THIRTEENTH COUNCIL DIRECTIVE of 17 November 1986 on the harmonization of the laws of the Member States relating to turnover taxes - Arrangements for the refund of value added tax to taxable persons not established in Community territory (86/560/EEC),

- Директива Савета 2007/74/ЕЗ од 20. децембра 2007. године о ослобађању од ПДВ и акциза на увоз робе од стране путника из трећих земаља

COUNCIL DIRECTIVE 2007/74/EC of 20 December 2007 on the exemption from value added tax and excise duty of goods imported by persons travelling from third countries,

- Директива Савета 2006/79/ЕЗ од 5. октобра 2006. године о пореским ослобођењима при увозу робе у малим пошиљкама некомерцијалног карактера пореклом из трећих земаља

COUNCIL DIRECTIVE 2006/79/EC of 5 October 2006 on the exemption from taxes of imports of small consignments of goods of a non-commercial character from third countries,

- Директива Савета 2008/9/ЕЗ од 12. фебруара 2008. године о детаљним правилима за повраћај ПДВ, предвиђених Директивом 2006/112/ЕЗ, пореским обвезницима који нису пословно настањени у држави чланици повраћаја већ у другој држави чланици

COUNCIL DIRECTIVE 2008/9/EC of 12 February 2008 laying down detailed rules for the refund of value added tax, provided for in Directive 2006/112/EC, to taxable persons not established in the Member State of refund but established in another Member State,

- Директива Савета 2009/55/ЕЗ од 25. маја 2009. године о пореским ослобођењима која се примењују на коначни унос личног власништва појединаца из државе чланице

COUNCIL DIRECTIVE 2009/55/EC of 25 May 2009 on tax exemptions applicable to the permanent introduction from a Member State of the personal property of individuals,

- Директива Савета 83/182/ЕЗ од 28. марта 1983. године о ослобођењу од пореза у оквиру Заједнице за одређена превозна средства која се привремено увозе из једне државе чланице у другу

COUNCIL DIRECTIVE of 28 March 1983 on tax exemptions within the Community for certain means of transport temporarily imported into one Member State from another (83/182/EEC).

Предлогом закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност врши се усклађивање са прописима Европске уније.

Закон о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19 и 153/20) је делимично усклађен са прописима Европске уније.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

Потпуна усклађеност Закона о порезу на додату вредност треба да се постигне у наредном периоду, у предвиђеним роковима.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Према роковима утврђеним Споразумом о стабилизацији и придруживању.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Одређене одредбе Предлога закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност предмет су усаглашавања са стандардима Европске уније.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Наведени извори права Европске уније су у поступку превођења на српски језик.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У изради Предлога закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност није остварена сарадња са Европском унијом и нису учествовали консултанати.

У Београду, 10. новембра 2022. године

1. Назив прописа Европске уније		2. „CELEX” ознака ЕУ прописа				
Директива Савета 2006/112/ЕЗ од 28. новембра 2006. године о заједничком систему пореза на додату вредност (<i>Службени гласник Л 347, 11.12.2006</i>) Council Directive 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax (<i>Official Journal L 347/26, 11.12.2006</i>)		32006L0112				
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:		4. Датум израде табеле				
Овлашћени предлагач: Влада Обрађивач: Министарство финансија		10.11.2022. године				
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније		6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:				
Предлог закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност Draft Law on Amendments and Supplements to Law on Value Added Tax		2022-100				
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:						
а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Републике Србије	Садржина одредбе	Усклађеност (Потпуно усклађено – ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво - НП)	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености прописа са прописима ЕУ

Члан 204.	<p>1. Ако је лице које има обавезу плаћања ПДВ сагласно члановима 193. до 197. и члановима 199. и 200. порески обвезник који нема седиште у држави чланици у којој постоји обавеза плаћања ПДВ, државе чланице могу да му допусте да као лице које има обавезу плаћања ПДВ именује пореског пуномоћника.</p> <p>При томе, када опорезиву трансакцију обавља порески обвезник који нема седиште у држави чланици у којој постоји обавеза плаћања ПДВ, а у држави чланици у којој тај порески обвезник има седиште не постоји правни инструмент који се односи на међусобну помоћ чије је подручје примене слично подручју примене прописаном у Директиви 76/308/ЕЕЗ (1) и Уредби (ЕЗ) бр. 1798/2003 (2), државе чланице могу донети мере којима одређују да је лице које има обавезу плаћања ПДВ порески пуномоћник, којег</p>	Члан 1.	<p>У Закону о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14-др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19 и 153/20), у члану 10а став 2. после речи: „из члана 9. став 1. овог закона” додају се запета и речи: „промет добара која су у поступку царинског складиштења у складу са царинским прописима”.</p>	ПУ		
-----------	---	---------	--	----	--	--

	<p>је именовано порески обвезник који нема седиште.</p> <p>Међутим, државе чланице не смеју искористити могућност из другог подстава за пореске обвезнике који су се у смислу члана 358.а тачка 1. одлучили за посебну одредбу за услуге које пружају порески обвезници који немају пословно седиште у Заједници.</p> <p>2. За могућност из првог подстава става 1. важе услови и поступци које одређује свака држава чланица.</p>					
<p>Члан 66. став 1. тачка (а)</p>	<p>Одступајући од одредаба чл. 63, 64. и 65, државе чланице могу да одреде да обавеза обрачуна ПДВ настаје, везано за одређене трансакције или одређене категорије пореских обвезника, не касније од времена издавања рачуна.</p>	<p>Члан 2.</p>	<p>У члану 14. додаје се став 5, који гласи: „Изузетно од става 1. тачка 4) овог члана, код промета електричне енергије на који се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, промет електричне енергије настаје даном издавања рачуна.”.</p>	<p>ПУ</p>		

Члан 66. став 1. тачка (а)	Одступајући од одредаба чл. 63, 64. и 65, државе чланице могу да одреде да обавеза обрачуна ПДВ настаје, везано за одређене трансакције или одређене категорије пореских обвезника, не касније од времена издавања рачуна.	Члан 3. став 1.	У члану 15. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи: „Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, услуга преузимања електричне енергије у енергетски систем на коју се примењују правила релевантних европских асоцијација оператора преносних система у складу са законом којим се уређује енергетика, сматра се пруженом даном издавања рачуна.”.	ПУ		
		Члан 3. став 2.	Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.			
		Члан 3. став 3.	У досадашњем ставу 4, који постаје став 5, речи: „става 3.” замењују се речима: „става 4.”.			
Члан 72.	За потребе ове директиве „тржишна вредност” значи пун износ који би, како би добио предметна добра или услуге на време, купац у истој продајној фази у којој се одвија испорука добара или услуга морао платити, под условима лојалне конкуренције, независном добављачу на територији државе чланице у којој	Члан 4. став 1.	У члану 17. после става 6. додају се нови став 7. и став 8, који гласе: „Тржишном вредношћу из ст. 5. и 6. овог члана, а у смислу овог закона, сматра се укупни износ који би купац добара, односно прималац услуга платио у тренутку промета добара, односно услуга	ПУ		

	<p>испорука подлеже плаћању пореза.</p> <p>У случају када се не може утврдити слична испорука добара или услуга „тржишна вредност” значи следеће:</p> <p>(1) У погледу добара, износ који није мањи од куповне цене добара или сличних добара или, у одсуству куповне цене, цене трошка, која се утврђује у време испоруке;</p> <p>(2) У погледу услуга, износ који није мањи од пуног трошка пружања услуге за пореског обвезника.</p>		<p>независном добављачу за промет у Републици.</p> <p>Ако се за конкретна добра, односно услуге не може утврдити тржишна вредност, тржишна вредност утврђује се за слична добра или услуге, а ако се тржишна вредност не може утврдити ни за слична добра, односно услуге, тржишном вредношћу сматра се:</p> <p>1) за промет добара, износ који није нижи од набавне цене тих или сличних добара, а ако је та цена непозната, укупан износ утврђених трошкова у тренутку испоруке;</p> <p>2) за промет услуга, износ који није нижи од укупног износа утврђених трошкова пружања услуге које сноси порески обвезник.”.</p>			
		Члан 4. став 2.	Досадашњи став 7. постаје став 9.			
Члан 73.а	Не доводећи у питање члан 73, пореска основица за промет добара или услуга извршен за вишенаменски вредносни ваучер једнак је накнади плаћеној за	Члан 5.	После члана 17. додају се чл. 17а и 17б, који гласе: „Члан 17а Основица за промет	ПУ		

<p>Члан 80. став 1. тачка (а)</p>	<p>вредносни ваучер или, ако нема информација о тој накнади, новчаној вредности наведеној на самом вишенаменском вредносном ваучеру или у повезаној документацији, умањен за износ ПДВ који се односи на испоручена добра или услуге.</p> <p>Ради спречавања утаје или избегавања пореза, државе чланице могу у свим следећим случајевима предузети мере како би обезбедиле да у погледу промета добара или услуга које укључују породичне или остале блиске личне везе, управљачке, власничке, чланске, финансијске или правне везе како их дефинишу државе чланице, пореска основица буде тржишна вредност када је накнада нижа од тржишне вредности и прималац нема пуно право на одбитак у</p>	<p>добра, односно услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер је накнада плаћена за вишенаменски вредносни ваучер, а ако нема информација о тој накнади, основица је новчана вредност наведена на самом вишенаменском вредносном ваучеру или у повезаној документацији, без ПДВ који се односи на испоручена добра, односно пружене услуге.</p> <p>Члан 176 Код промета добара, односно услуга између лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона, уз накнаду која је нижа од тржишне вредности, код којег стицалац нема право на одбитак претходног пореза у потпуности, основицом се сматра тржишна вредност тих добара, односно услуга, без ПДВ.</p> <p>Повезаним лицима у смислу овог закона сматрају се повезана лица у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица, лица код којих постоје</p>	<p>ПУ</p>		
-----------------------------------	--	--	-----------	--	--

	складу са чл. 167 – 171. и чл. 173 – 177.		<p>породичне или друге личне везе, управљачке, власничке, чланске, финансијске или правне везе, укључујући однос између послодавца и запосленог, односно чланова породичног домаћинства запосленог одређеног сходно члану 56а став 6. овог закона.</p> <p>Члан 17в Основица за промет електричне енергије који врши обвезник ПДВ-снабдевач купцу-произвођачу електричне енергије из обновљивих извора енергије је износ накнаде за утрошену електричну енергију утврђен у складу са законом којим се уређује коришћење обновљивих извора енергије, без ПДВ. ”.</p>			
Члан 167.	Право на одбитак настаје у тренутку када настаје обавеза обрачуна пореза који се може одбити.	Члан 6. став 1.	<p>У члану 28. после става 4. додају се нови ст. 5. и 6, који гласе:</p> <p>„Рачуном из става 2. тачка 1) овог члана сматра се електронска фактура која је прихваћена, односно за</p>	ПУ		

			<p>коју се сматра да је прихваћена у складу са законом којим се уређује електронско фактурисање.</p> <p>Ако је електронска фактура из става 5. овог члана прихваћена најкасније до истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је настала пореска обавеза у складу са овим законом, обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза најраније за порески период у којем је пореска обавеза настала, независно од тога да ли је електронска фактура издата на дан настанка пореске обавезе или после тог дана.”.</p>			
		Члан 6. став 2.	Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 7. и 8.			
Члан 213. став 1.	<p>Сваки порески обвезник дужан је да пријави почетак, промену или престанак своје делатности као пореског обвезника.</p> <p>Државе чланице допуштају и могу да захтевају да се пријава поднесе електронским путем у складу са прописаним условима.</p>	Члан 7. став 1.	У члану 51а став 1. реч: „писмено” замењује се речима: „у електронском облику”, а реч: „надлежни” брише се.	ПУ		

Члан 273.	<p>Државе чланице могу прописати и друге обавезе које сматрају потребним да би осигурале правилну наплату ПДВ, као и да би спречиле утају, уз поштовање једнаког поступања с домаћим трансакцијама и трансакцијама које обављају порески обвезници између држава чланица, под условом да те обавезе у трговини између држава чланица не узрокују формалности повезане са преласком преко границе.</p> <p>Могућност предвиђена овим ставом не може се употребљавати за одређивање додатних обавеза издавања рачуна, које су веће од оних прописаних у поглављу 3.</p>		У ставу 2. речи: „надлежном пореском органу” замењују се речима: „пореском органу у електронском облику”.	ПУ		
		Члан 8. став 1.	У члану 56а став 2. тачка 1) после речи: „у својини,” додају се речи: „заједничкој својини.”.			
		Члан 8. став 2.	У ставу 4. после речи: „у својини,” додају се речи: „заједничкој својини.”.			
		Члан 9.	Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2023.			

			године.			
--	--	--	---------	--	--	--